

O hodnotě předmětů poplatku.

Jak uvedeno (§ 16.), opírají se poplatky škálový a procentový o jedno a totéž měřidlo, totiž o hodnotu předmětu poplatku, pročež budiž zde dříve pojednáno o hodnotě, dle které řídí se poplatky tyto dříve, než-li přikročí se ku stanovení předmětů poplatků naznačených. —

Zjištění hodnoty.

§ 18.

A. Všeob.

Při vyšetřování a zjišťování hodnoty věci, jež jest základem pro vyměření poplatku škálového neb procentového, platí co hlavní zásady:

1. Je-li věc, k níž se táhne právní jednání, určitou sumou peněžitou, buďsi jedinou, buďsi více jich, jest pravidelně tím sebou již její hodnota dána; táhne-li se právní jednání k jiné, avšak cenitelné věci, aniž by hodnota její byla udána, budiž tato zvlášť vyšetřena a zjištěna.

2. Hodnota budiž vyšetřena dle okolností a poměrů té doby určité,

- a) od které počínajíce nabyvatel věci nabytí práva, žádati za její odevzdání, při pozůstalostech a odkazích tedy dle toho dne, kterého se udal skutečný nápad dědictví (§§ 545. a 703. v. z. o.), neb není-li den ten při vyhledávání hodnoty znám, neb má-li teprv v budoucnosti nastati, dle toho dne,
- b) kterého vyhledávání hodnoty se před se běře.^{1) 2)}

¹⁾ Popl. zák. § 49.

²⁾ Při pozůstalostech zvlášť bude ve skutečnosti pravidelně rozhodující dobou doba skutečného nápadu dědictví, poněvadž s touto spadá pravidelně též doba, kdy nabyvatel věci nabytí právo, žádati za její vydání. Když by dohy tyto nespádaly v jedno, jako na př. při substituci fideikommissární, kde základem právního důvodu či titulu ku právu dědičkému pro dědice substituovaného jest poručení zůstavitele, jenž substituci nařídil, kde však skutečný nápad dědictví jest závislým na smrti dědice fideuciárního, může ve smyslu uvedeného znění zákona pro stanovení hodnoty dotyčného dědictví rozhodnou býti pouze doba, kdy za vydání dědictví mohlo býti žádáno, tedy po smrti dědice fideuciárního a nikoliv

Ze zásady sub a) uvedené plyne:

a) že zvýšení neb zmenšení hodnoty pozůstalosti, když takové se stalo po dnu nápadu dědictví, nemá míti žádného vlivu na míru nároku na poplatek, který semá řídití dle hodnoty té doby, kdy zůstavitel zemřel, resp. kdy dědictví komu připadlo. Z tétož příčiny jde poplatek za úplatné převody jednolliových věcí z pozůstalosti úplně svou cestou a kupní cena zde docílená nemusí též býti základem při stanovení hodnoty těchž věcí pro vyměření poplatku z pozůstalosti, necht' pak jest řečená cena kupní vyšší neb nižší, než-li byla hodnota v době, kdy pozůstalosti věc komu z titulu dědictví připadla.³⁾

β) že při dodatečně předsevzatých právních odhadech pozůstalosti povždy přihlíženo býti má pouze k poměrům a hodnotám doby nápadu dědictví.⁴⁾

Při vkladech do veřejných knih budíž zjištěna hodnota, jakou měl předmět poplatku, o nějž jde, v době, kdy za vklad bylo žádáno.

3. Při určování hodnoty té které věci buďtež od hodnoty její odraženy pouze váz noucí na ni dávky veřejné a pak taková břemena, bez nichž by se jí uživati nemohlo, není-li srážka tato obsažena již v samém měřítku hodnoty.^{5) 6)}

doba, kdy nabyto bylo právního důvodu k dědictví. Nález nejvyššího dvoru soudního ze dne 30. prosince 1887 č. 228 a 296 pres. (— který v plném sezení byl vynesen a též do knihy judikatury zanesen —) obsahující výrok, že při substituci fideikomisární dědičie substitut přímo od zůstavitele substitucí pořizujícího a že slovo „Erbchaftsmasse“ pozůstalost, o níž jedná § 26. cla. pat. ze dne 9. srpna 1854 (ř. z. č. 208) s tímto souhlasí, poněvadž jest a zůstane pozůstalost pozůstalostí zůstavitelovou, a nestane se pozůstalostí dědice fideuciárního, atd., nemůže na uvedené praxi úřadů finančních, oprávněných se o znění i smysl zákona poplatkového ničehož měniti. (Srv. též: nář. spr. s. (praxi úřadů fin. potvrzující) ze dne 28. května 1878 č. 853; ze dne 24. května 1881 č. 912 a ze dne 4. listopadu 1884 č. 2325. — Budw. II. 276, V. 1109, VIII. 2276) a j.

³⁾ Rozh. min. fin. ze dne 29. listopadu 1850 č. 35.530, a ze dne 3. března 1851 č. 5300 (Felsenbrunn I. č. 82 a 119); dlo. ze dne 3. ledna 1858 č. 38.096, (Přil. p. Hor. Rak. č. 2, str. 3). Srv. též výn. zemsk. řed. fin. p. Štyr. ze dne 12. března 1866 č. 2250 (Přil. pro Štyr. č. 10, str. 39); a rozh. spr. s. ze dne 19. dubna 1878 č. 267 (Budw. II. 214).

⁴⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 17. května 1877 č. 666 (Budw. I. 82).

⁵⁾ Popl. zák. § 56. — V. též nář. spr. s. ze dne 1. prosince 1877 č. 1580 (Budw. I. 168).

⁶⁾ Stalo-li se co do hodnoty věci mezi stranou poplatnou a úřadem finančním zvláštní dohodnutí, nelze pak ještě zvlášť přihlížeti k podobným bre-

4. Nezdá-li se správě finanční udání poplatnikovo býti přiměřeným, může tato žádati, by se předsevzal právní odhad, není-li takový již po ruce.⁷⁾

Výlohy se soudním odhadem spojené nese státní pokladna, byl-li předsevzat k žádosti správy finanční a když suma hodnoty touto cestou vyšetřená nepřevyšuje sumu hodnoty poplatnikem udanou o více než-li o $12\frac{1}{2}\%$ čili o celou osminu.⁸⁾ V každém jiném případě jest poplatnik povinen, nésti výlohy.⁹⁾

K odhadu soudnímu jest potřebí intervence úředníka finančního, nikoliv ale svolení úřadů finančních.¹⁰⁾

5. Zpráve finanční jest dovoleno, shodnouti se s poplatníkem, aby se vyšetřila hodnota věci též jiným způsobem, než-li který zákonem jest předepsán.¹¹⁾

6. Vztahuje-li se poplatné právní jednání k věcem, jichž část jedna jest cenitelná, druhá ale necenitelná, budiž brán poplatek toliko z části cenitelné, neberouc nižádného ohledu na část necenitelnou, pokud poplatek na ten způsob vy-

menům, ač nebyl-li opak zřejmě vyhrazen. (Srv. též: nář. spr. s. ze dne 17. května 1881 č. 837. — Budw. V. 1100).

⁷⁾ Popl. zák. § 52.

⁸⁾ Za příčinou možných výloh nemá se strany finančního úřadu žádáno býti za soudní odhad, leda že by podstatné důvody zabezpečovaly takový výsledek odhadu, který sprostuje erár uhrazení nákladu odhadního. Podání podobné žádosti se strany úřadu vyměřovacího jest učiněno závislým na svolení zemského úřadu finančního. (Nauč. o form. jed. ze dne 17. ledna 1885 č. 1728, § 21. a.)

⁹⁾ Popl. zák. § 53.

¹⁰⁾ Pro odhadování soudní nebyly naznačeny modalities bližší, naopak jest ve směru tom ponechána volnost největší; jmenovitě bylo pro odstranění pochybností vysloveno, že nelze ničehož namítati proti tomu, odhadne-li se soudně realita, jež jest předmětem převodu v případě smrti neb darování, tím způsobem, že z předu udá se její hodnota hrubá, a že se pak od této odpočte suma kapitalisovaných veřejných dávek na ní lpících, jmenovitě dani přímých a že pak teprv vyhledá a stanoví se hodnota čistá, dosáhne-li neb převyšuje-li hodnota takto na jisto postavená multiplum dané co minimální hodnotu naznačenou (v. § 26.) a nevezjdou-li oproti přiměřenosti soudního odhadu podstatné pochybnosti co do času, kdy odhad byl předsevzat aneb i z okolností jiných. — Rozh. min. fin. ze dne 2. července 1880 č. 12.866. Příl. p. Kor. č. 8, str. 61). — Srv. též: Rozh. spr. s. ze dne 17. května 1877 č. 666. (Budw. I. 82).

Výlohy spojené s vysláním zřizence finančního k odhadu nemá strana nikdy nésti, poněvadž nenáleží k nákladu se soudním odhadem spojenému.

¹¹⁾ Popl. zák. § 54.

cházející není menší poplatku, kterému by podrobena byla listina o řečeném právním jednání sdělaná, kdyby se vztahovala pouze ku věci necenitelné. Vychází-li však dle cenitelné částky věci, o kterou jde, menší poplatek, než-li z listiny o věcech necenitelných sdělané, budiž zapraven poplatek, jenžto vychází za tuto listinu. V případech těchto budiž totiž povždy pozorováno, z které věci vychází poplatek vyšší a tento poplatek vyšší budiž zapravován.¹²⁾

7. Hodnota, dle které poplatek (škál. neb proc.) říditi se má, budiž stanovena ve měně v Rakousku platné. Když by však suma peněz neb hodnota, dle které se poplatek říditi má, v dotčené listině neb spisu vyznačena neb naznačena byla v jiné měně než-li v měně Rakouské, budiž poplatek vyměřen dle částky, která vychází dle hodnoty neb sumy peněžité na měnu v Rakousku platnou přepočtené. Není-li v listinách po 31. říjnu 1858 shotovených měna zřejmě udána, má místa domněni pro měnu v Rakousku platnou.¹³⁾

§ 19.

B. Zvlášť.

Při vyšetřování hodnoty budiž činěn rozdíl mezi

- a) konáním
 1. neopětujícím a
 2. opětujícím se;
- b) úvěrnými papíry, minci zlatou a podob;
- c) jinými věcmi movitými a
- d) věcmi nemovitými.

§ 20.

Určování hodnoty konání se neopětujícího.

Není-li hodnota jednotlivého konání se neopětujícího již z předu určena a na jisto postavena, má poplatník hodnotu tu správně a svědomitě udati, po případě patřičné doklady opatřiti, z kterých by bylo lze přiměřenou neb průřiznou

¹²⁾ Popl. zák. §§ 18. a 55.

¹³⁾ Popl. zák. § 19. — Cís. nařízení ze dne 8. července 1858 § 1. ř. z. č. 102).

hodnotu konání stanoviti. Uznají-li se doklady ty za nepodstatné neb nepostačitelné, a uzná-li se, že by mohlo vyhověno býti odhadem znaleců, mohou tito býti slyšáni.

Když by nebylo lze docíliti dohodnutí mezi poplatníkem a správou finanční, budiž jednáno dle všeobecných zásad o zjištění hodnoty uvedených (§ 18.) ¹⁾

Při listinách obsahujících jedno právní jednání a více konání se neopětujících, budiž zřetel vzat ku konáním veskerým (§ 6.) a bylo-li umluveno jedno konání co konání hlavní a konání jiná co konání vedlejší, budiž hodnota těchto k hodnotě onoho připočtena a suma tvoříž základ pro vyměření poplatku. ²⁾ Za takové konání vedlejší, k němuž při určování hodnoty sluší přihlížeti, a z něhož tedy sluší zapraviti poplatek, byl zvlášť prohlášen závazek ku zapravení úroků prošlých (kdežto závazek ku placení úroků běžných za zvláštní konání se nepokládá) ^{3) 4) 5)} a pak dáni jistoty v určitém obnosu pro případ neplnění závazků převzatých. ^{6) 7)}

¹⁾ Rozh. min. fn. ze dne 24. srpna 1850 č. 22.471 (Felsenbrunn I. č. 50.)

²⁾ Popl. zák. § 15.

³⁾ Rozh. min. fn. ze dne 1. května 1850 č. 11.420 (Felsenbrunn I. č. 15.)

⁴⁾ Všeobecná zásada tato může míti platnosti v plném svém znění pouze při poplatku procentovém, nikoliv však při poplatku škálovém. Nelze ovšem popřít, že povinnost, platiti úrok z půjčky záročitelné, jeví se býti podstatnou částí závazku hlavního a že tedy nelze míti povinnost tu vedle kapitálu za povinnost vedlejší. Nelze tedy kupei nemovitosti, jenž na splátku kupní ceny převzal záročitelné dluhy na nemovitosti pojištěné při vyšetřování hodnoty konání vedle kapitálu a vedle převzatých ku zaplacení snad úroků již prošlých, účtovati ještě zvlášť úrok běžící. Jinak se má věc při poplatku škálovém, na př. při poplatku kvitováním, když by v obdržecím potvrzení kvitován byl příjem kapitálu a sebou příjem úroku třeba i pouze běžícího, kde sluší povždy míti na zřeteli zásadu, že má býti poplatek placen dle sumy hodnoty veskerého konání, tedy v případě tomto dle povšechné sumy obdržené. (Popl. zák. § 15. — Srv. též rozh. min. fn. ze dne 21. srpna 1857 č. 47.218 (Pril. pro Stry. č. 12, str. 55; pro Rak. č. 9, str. 17).)

⁵⁾ Při knihovních vkladech pohledávek i s úroky prošlými mají pro vypočtení poplatku vzaty býti za základ zadrželé úroky až do dne, kterého tabulární žádost byla podána. (Nař. min. fn. ze dne 7. září 1863 č. 39.479. — Vest. min. fn. č. 42, str. 259).

⁶⁾ Rozh. min. fn. ze dne 6. ledna 1869 č. 41.370. (Pril. p. Stry. č. 12, str. 34 ex 1870; pro Krájinu č. 7, str. 30 a č. 11, str. 63 ex 1870; pro Halič č. 7, str. 44).

⁷⁾ Rozhodnutím min. fn. ze dne 9. listopadu 1876 č. 26.258 (Pril. pro Kor. č. 6, str. 14 ex 1377; pro Čechy č. 22, str. 99; pro Mor. č. 5, str. 16

Není-li sice v listině naznačeno konání jistou sumou určitou, udána-li však nejvyšší výměra (takového konání (maximum), nebo bylo-li umluveno, že se může ze dvou neb více práv nebo závazků jedno voliti, buď v prvním případě ku vyměření poplatku za základ vzala výměra nejvyšší a v druhém případě hodnota práva neb závazku, která jest větší.⁸⁾ 9)

ex 1877; pro Slez. č. 2 ex 1877; pro Přím. č. 7, str. 25; pro Buk. č. 6, str. 24 ex 1877) byla vyslovena zásada, že dlužní úpis, v kterých dá dlužník svou usedlost za hypoteku pro zápůjčku a pro závazky vedlejší, nejvyšší částkou číselně určené, jeví se co do těchto závazků vedlejších samostatným upsáním hypotekárním a že proto hodnota těchto konání vedlejších k cíli vyměření poplatku nemá býti připočtena k hodnotě dluhu, nýbrž že má tvořiti samostatný předmět poplatku. — Pořízení hypotéky pro závazky vedlejší bez udání číselného obnosu v dluhopisu nemá však odůvodňovati samostatnou poplatnost.

Pro výroky tyto nebylo uvedeno důvodů a jistě ztěžka bylo by nalezi pro ně důvodů podstatných. Nejdeť totiž o otázku, zda-li podobná konání vedlejší jsou poplatku podrobena, nýbrž o to, zda-li současně pořízení hypotéky za půjčku a závazky vedlejší sluší míti za dvoje samostatná upsání hypotekární. Zde nesmí býti přehlédnuto, že dluh či půjčka jest možná bez zrušeného konání vedlejšího, nikoliv však naopak, že podobné konání vedlejší jest skutečně konáním vedlejším, poněvadž stojí a mízí s konáním hlavním, že současným zařízením hypotéky pro jedno i pro druhé na povaze věci co hlavní a vedlejší ničehož se nemění. Nedůslednost vyslovená tím, že pořízení hypotéky pro konání vedlejší má tvořiti samostatný předmět poplatku pouze tehdy, když bylo řečené konání udáno částkou číselně určenou a nikoliv, když bylo pouze uvedeno bez číselního obnosu, charakterisuje nejlépe důvody uvedeného výnosu a jich nepodstatnost. — Dále bylo rozhodnutím min. fin. ze dne 23. července 1878 č. 8751 (Přil. pro Čechy č. 10, str. 56; pro Mor. č. 9, str. 33; pro Slezsko č. 7; pro Kor. č. 12, str. 37; pro Halič č. 12, str. 46; pro Buk. č. 9, str. 40; p. Přím. č. 12, str. 52; pro Dalm. č. 20, str. 93) vysloveno, že ač má býti předmětem poplatku suma hlavní pohledávky i se závazky vedlejšími, nemá býti na závalu, když by obnosy ty jednotlivě byly poplatku podrobeny. Dle tohoto poslednějšiho výnosu má se co nezávadně trpěti, co dříve přímo se zakazovalo a podobá se, jako by tímto poslednějším výnosem chtělo se uopřít nápadnou cestou oděiníti, co dříve proti zákonu bylo natřeno, který v § 15. popl. zák. zřejmě velí, by v podobných případech suma rozličných hodnot těch pro vyměření poplatku za základ byla vzata.

⁸⁾ Popl. zák. § 17.

⁹⁾ S podobným udáním maxima setkáváme se při knihovních vkladech maximálních sum soudních útrat na základě § 14. knih. řádu ze dne 25. července 1871, kterému maximum naproti se staví skutečný náklad, který po různu, jmenovitě když narovnáním obyčejných soudních útrat bylo ušetřeno, jeví se býti minimálním u porovnání s pojištěným maximum anebo snad i zcela odpadá. Nicméně dlužno při daném povolení k výmazu dle uvedeně zásady pro

Odechylku od zásady této mohou tvořiti pohledávky směnečné, kde při rozeházejících se udáních sumy směnečné ve směnce má míti platnosti dle art. 5. směnečného řádu z r. 1850, suma písemny či slovy vyznačená před sumou číslicí vyznačenou a když by oboje rozeházející se sumy byly vyznačeny slovy neb číslicí, má míti platnosti suma nižší.¹⁰⁾

§ 21.

Určování hodnoty konání se opěťujícího.

Je-li obsahem právního jednání konání se opěťující, budiž dříve na jisto postavena hodnota konání za jeden rok a pak sluší setřítí zásad následujících:

1. Bylo-li opěťující se konání umluveno na určitou avšak ne delší dobu než-li desetiletou, budiž základem výměry poplatku suma peněžité hodnoty za celou dobu vypočtená.¹⁾

2. Má-li opěťující se konání trvati po deset let nebo ještě déle, budiž základem poplatku desetinasobně ročního konání.²⁾

Při nestejném, déle jak po deset let se opěťujícím konání budiž jednorocní konání vypočteno průměrem podle konání veškerého a pak-li by skutečná hodnota umluveného konání prvních deset let převyšovala řečený desetinasobný průměr roční, budiž za základ vzata faktická hodnota vyšší.³⁾

3. Má-li trvati opěťující se konání po čas života jedné určité osoby, tvoříž základ pro vyměření poplatku desetinasobně; vztahuje-li se ale opěťující

poplatek vzíti za základ hodnotu maxima; a v doloženém případě tím více, poněvadž jde o zrušení práva, jak v knihách veřejných jest zanešeno, a nikoliv o to, jak má se věc ve skutečnosti. (Srv. rozl. min. fn. ze dne 13. května 1873 č. 10.121. — Příl. pro Mor. č. 3, str. 13 ex 1874; pro Hor. Rak. č. 3, str. 13; pro Přím. č. 8, str. 44 ex 1874; pro Dalm. č. 33, str. 99 ex 1874).

¹⁰⁾ Ustanovení toto nemůže nijak býti alterováno fiskální zásadou v odst. 1. předběžných poznámek k sazbě popl. zákona (§ 8.), poněvadž i tam není vyložen odvod, který je zde právě dán ustanovením řádu směnečného.

¹⁾ Popl. zák. § 16 a).

²⁾ Popl. zák. § 16 b).

³⁾ Rozl. m. f. ze dne 3. srpna 1859 č. 24.557. (V. das Ges. v. 9. Februar 1850. Úřední vyd. z r. 1886 str. 13.) — Felsenbrunn II. č. 439).

se konání na čas života dvou neb více osob, patnácti násobné ročního konání.⁴⁾

Úřady a služby, které odejmouti se mohou zřízení (nehledíc k možnosti, že může býti dán na dočasnou neb trvalou výslužbu) jen pro poklesky služební, považují se za služby doživotní.⁵⁾

Bylo-li umluveno konání pro dvě aneb více osob tím způsobem, že po smrti osoby jedné konání má býti umenšeno, stanoví se hodnota dle desetinásobné částky původní a pětinašobné částky umenšené.⁶⁾

Správnému vyměření poplatku dle výměry tohoto odstavce není na závalu, že konání po čas života jedné neb více osob umluvené může přestat před úmrtím osob těch, buďsi že odpadue podmínka, na které konání bylo závislým, na př. při platu vdovském (čl. 1242—1244 v. z. o.) buďsi že oprávněný zcela neb částečně vzdá se práva mu příslušícího, neb že právo to provini, na př. pro neplnění převzatých povinností vzájemných a p.)⁷⁾

4. Svědčí-li listina na konání neustále se opětu-
jící, neb má-li konání trvati potud, pokud trvati

⁴⁾ Popl. zák. § 16. c).

⁵⁾ Pozn. 1. k změn. pol. ^{30/40} z r. 1862.

⁶⁾ Rozh. min. fin. ze dne 29. srpna 1855 č. 24885. (V Das Ges. v. 9 Feb. 1850. Úř. vyd. z r. 1886 str. 13).

⁷⁾ S podobným opětujícím konáním setkáváme se na venkově velmi často ve způsobě tak zvaných „výměnků“. Při vyšetřování hodnoty takového konání bude potřeba, na zřetelí míti veškeré konání, tedy na př. hodnotu stipulovaného obilí, bytu a pod. Pak-li by však sebou umluveno bylo vzájemné konání, na př. práce výpomocná při obstarávání hospodářství se strany výměnkáře, buďsi též hodnota tohoto konání vyšetřena a za pravou hodnotu výměnku buďsi pak vzata difference či rozdíl obou hodnot na jisto postavených. (Srv. rozh. min. fin. ze dne 23. ledna 1855 č. 54.196. Příl. p. Hal. č. 16, str. 115).

⁸⁾ Rozh. min. fin. ze dne 10. prosince 1851 č. 41.182. Felsenbrunn I. 245; Pak rozh. min. fin. ze dne 13. září 1861 č. 40.346. — Srv. též nář. spr. s. ze dne 2. listopadu 1881 č. 1691. Budv. V. 1196).

⁹⁾ Uvedená ustanovení o způsobu zjištění hodnoty konání opětujícího se po dobu trvání života té které osoby fysické jeví se býti nedokonalými proto, že nepřihlíží ku stáří osoby, o níž jde.

Ve směru tomto nalezáme velmi zajímavá, podrobná a sebou dobrá ustanovení v Nizozemsku, kde z větší části posud jest platným sice poplatkový zákon Francouzský, kde však nyní pro daň dědičnou platností má zákon ze dne 13. května 1859 (s dodatkem zákona ze dne 28. května 1869, 9. června 1878 a 31. prosince 1885). Dle art. 23. uvedeného zák. ze dne 13. května 1859 má

bude sbor neb ústav nějaký na neurčitý čas zřízený, budiž za hodnotu vzato dvačetinásobné ročního konání.¹⁰⁾

5. Bylo-li konání umluveno na jiný čas neurčitý, budiž základem trojnásobné hodnoty ročního konání.¹¹⁾

Sem náleží konání ze smluv o službu na neurčitý čas (na př. na výpověď) uzavřených, jak je zpravidla nalézáme při zřízeních soukromníků a společností soukromých (při železnicích, ústavech úvěrných, podnicích akciových a pod.), při kaplanech a beneficíatech, jinž není beneficium propůjčeno trvale¹²⁾, při učitelích nemajících vysvědčení spůsobilosti a při rozlišených funkcionářích zaměstnaných při úřa-

býtí ku zjištění kapitálu poplatného pro vyměření daně dědičné násobena hodnota ročního konání, když jde o důchod doživotní, neb o jiné periodické na životě závislé konání

18ti, když osoba fysická, o níž jde, jest ve stáří až do 20 let	
16ti " " " " " " " "	přes 20 až do 30 let
15ti " " " " " " " "	" 30 " " 40 "
13ti " " " " " " " "	" 40 " " 50 "
11ti " " " " " " " "	" 50 " " 55 "
9ti " " " " " " " "	" 55 " " 60 "
8mi " " " " " " " "	" 60 " " 65 "
6ti " " " " " " " "	" 65 " " 70 "
4mi " " " " " " " "	" 70 " " 75 "
2ma " " " " " " " "	přes 75 let

Má-li konání opětováno býti po určitém řadu let, má hodnota ročního konání násobena býti počtem roků, po kterou konání trvati musí; každý zlatý má však počítán býti způsobem následujícím :

Doba trvání	Konání určené pro	
	osoby	spolky dobročinné nebo úřadí manas mortuo
až do 10 let	zl. 0.90	zl. 0.90
přes 10 až do 20 let . .	" 0.75	" 0.80
" 20 " " 30 " . . .	" 0.65	" 0.73
" 30 let	" 0.50	" 0.60

¹⁰⁾ Popl. zák. § 16. d.

¹¹⁾ Poplat. zák. § 16. e.

¹²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 9. prosince 1861 č. 46.472. (Pril. p. Rak. č. 15, str. 33). — dto ze dne 2. května 1878 č. 10.903. (Pril. p. Buk. č. 9, str. 40. —

dech cejchovních, -- vůbec tak zvaná ustanovení prozatímná, provisorní.¹³⁾

Sem náleží dále jmenování zemských maršálků a hejtmánů, volby členů zemských výborů,¹⁴⁾ volby členů správních rad, říditelstev a pod. příspolečností akciových, příspolečenstev, záložních atd.^{15 16)} soudních funkcionářů (lékařů soudních, funkcionářů státních nadvládnictví)¹⁷⁾, všeobecné úmluvy o pokuty denně v případě nedodržení smlouvy¹⁸⁾ atd.

6. Bylo-li umluveno konání na čas určitý (odst. 4.) a doloženo-li, že trvání má po vypršení takové určité doby ještě dále po dobu neurčitou, pokudby smlouva vypovězena nebyla (odst. 5.), budiž pro vyměření poplatku za základ vzata hodnota vyšetřená pro dobu

dto ze dne 8. března 1889 č. 22.769. (Pril. p. Štyr. č. 6, str. 19; p. Přím. č. 8, str. 57).

¹³⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 23. března 1877 č. 5518. (Pril. p. Hor. Rak. č. 6, str. 26).

¹⁴⁾ Volba ovšem platí na dobu určitou (6 let) avšak pouze s předpokládáním, že sněm nebude rozpuštěn, předpokládání to, které připouští neurčitost délky trvání, prodej má být vzata za základ pro vyměření poplatku pouze hodnota konání tříletého. (Rozh. mín. fin. ze dne 19. března 1872 č. 7702. Pril. p. Čechy č. 6, str. 20; p. Hor. Rak. č. 4, str. 18; p. Kraj. č. 4, str. 40; p. Přím. č. 5, str. 22; p. Hal. č. 13, str. 46; p. Buk. č. 3, str. 21; p. Mor. č. 3, str. 5; p. Dalm. č. 9, str. 30; p. Solnohr. č. 6, str. 51).

¹⁵⁾ Nejsou-li požitky členů správních rad a pod. stále, lze předsevzítí vyměření poplatku pouze aproximačně, které se svým časem pak dle skutečnosti upraví. Pro takové přibližné vyměření sloužil za základ skutečný výsledek roku prvního. -- Ministerium financí svolilo však tomu, že za jmenování či volbu členů správní rady atd. může též poplatek být vyměřován ročně každému členu dle požitků, jakých se mu co členu správní rady atd. v každém jednotlivém roce dostalo, když za to žádá společnost, již se dotýče. K tomu konci jest pak společnost povinna, koncem každého roku předložit seznam požitků, jakých se každému členu dostalo a připojit zprávu o činnosti valné hromadě podanou. (Rozh. mín. fin. ze dne 5. července 1872 č. 16.200. Pril. p. Čechy č. 9, str. 32; p. Mor. č. 8, str. 15; p. Hal. č. 20, str. 92; p. Hor. Rak. č. 5, str. 29; p. Solnohr. č. 6, str. 51; p. Kraj. č. 7, str. 52; p. Přím. č. 10, str. 36; p. Dalm. č. 15, str. 45).

¹⁶⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 2. listopadu 1887 č. 31.389. (Pril. p. Kraj. č. 18, str. 120).

¹⁷⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 19. srpna 1883 č. 25.663. (Pril. p. Hor. Rak. č. 8, str. 26; p. Kor. č. 15, str. 109; p. Přím. č. 10, str. 44).

¹⁸⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 12. dubna 1881 č. 662. (Budw. V. 1070).

určitou a neurčitou dle pravidel v odst. 1. a 5. uvedených, kterážto suma však nesmí převyšovati desetinásobně ročního konání.¹⁹⁾

S podobnými poměry právními setkáváme se častěji při smlouvách o nájem a pacht a pak při společenských smlouvách v § 1103. v. z. o. blíže naznačených. V případech posledních budíž za základ vzata hodnota konání, jenž se rovná hodnotě veškerého společenského užítku neb veškeré společenské úrody, přihlížeje se k době trvání smlouvy.^{20) 21)}

Při umluvené určité době trvání smlouvy či konání nemá vyhrazení práva dřívější výpovědi žádného vlivu na předepsání poplatku.²²⁾

7. Při změně „konání na dobu neurčitou“ v „konání doživotné“, na př. při změně provisorního postavení úřednického v takové postavení definitivní u téhož pána (službu poskytujícího)²³⁾ budíž rozeznáváno, zda-li hodnota konání (na př. služné) při změně té byla zvětšena čili nic. Zůstala-li hodnota nezměněna, budíž pro vyměření poplatku vzato za základ pouze sedminásobně ročního konání. Při hodnotě zvětšené budíž podle pravidla (odst. 3) vzato desetinásobně ročního konání, od kterého však sluší odpočísti částku poplatku již dříve podrobenou. — Byla-li hodnota konání při změně doby neurčité v dobu

¹⁹⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 2. září 1852 č. 31.404. (Felsenbrunn I. č. 333) a dto, ze dne 4. listopadu 1856 č. 29630. (Přil. p. Hal. č. 57, str. 443 z r. 1856; Das Ges. v. 9. Feb. 1850. Úřed. vydání z r. 1886 str. 13).

²⁰⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 10. října 1851 č. 18.298. (Felsenbrunn I. 217).

²¹⁾ Při smlouvách pachtovních a smlouvách o nájmu, které byly uzavřeny na určitou dobu, na př. na 3 roky s doložením, že po uplynutí té doby má po držeteli smlouva platnosti na další rok, nebudo-li dána výpověď, budíž rozeznáváno, zda-li má po době určité trvání dřívější právní poměr ještě a sice tím způsobem, že za další rok vůbec pomíno, aneb že polrvá po neurčité dobu dále, pokud vůbec nebude dána výpověď. V pádu prvním tvoříž základ pro vyměření poplatku $3 + 1 =$ čtyřnásobně a v pádu druhém $3 + 3 =$ šestnásobně ročního konání. (Rozh. mín. fin. ze dne 2. září 1852 č. 31.404. Sb. norm. p. Čechy č. 488, str. 915. Vým. zemsk. řed. fin. v Praze ze dne 26. prosince 1876 č. 59.977. Přil. p. Čechy č. 24, str. 104); srv. též; Nál. spr. s. ze dne 31. května 1882 č. 1108. (Budw. VI. 1423).

²²⁾ Pozn. k pol. zaz. ^{60/25} pop. zák.

²³⁾ Kdy lze považovati službu při její změně za službu u téhož pána, jmenovitě při kněžstvu, učitelstvu, železnicích atd. v. § 37.

doživotní zmenšena, buďž jednáno, jako kdyby zmenšení ne-
bylo se událo.^{24) 25) 26)}

²⁴⁾ Nař. mín. fin. ze dne 17. června 1863 č. 19,865. (Věst. mín. fin. č. 29, str. 200).

²⁵⁾ Při zvýšení míry úrokové bude nutno rozeznávat co do doby, po kterou zvýšení úroků trvali má, zda-li totiž dotyčný kapitál může býti vypo-
věděn a splacen hned aneb teprv po určité řadě let a dle toho buďž pak multi-
plem zvýšeného úroku za základ vzato pro vyměření poplatku. (Srv. rozh. mín.
fin. ze dne 22. února 1866 č. 7501. — Příl. p. Dol. Itak. č. 14, str. 29; p. Hor.
Rak. č. 8, str. 38; p. Štyr. č. 5, str. 14; p. Korut. č. 6, str. 13; p. Kraj. č. 8,
str. 42).

Praktické důležitosti mají zásady tyto poněmice pro úředníky a zří-
zence zemské, okresní a obecní, pak pro funkcionáře duchovní a pro
učitele. Co se jmenovitě týká učitelů na školách národních, bude podle §§38.
a 56. zákona ze dne 14. května 1869 (č. z. č. 62) postavení jejich považováno
za definitivní neb provisorní dle toho, zda-li mají vysvědčení spůsobilosti k vy-
učování, mají-li tedy nárok na výsluhbu čili nie.

²⁶⁾ Co týká se stanovení hodnot pro vyměření poplatku při obsazování
různých míst duchovních, nebude lze pochybovati o tom, že při funkcionář-
ských duchovních, co v úřad svůj kanonicky byly uvedeni, sluší ku platnosti
přivoditi ustanovení odst. 3. (desetinásobné hodnoty roční) a že při funkcionářech,
co dle libosti ordináře mohou býti přesazeni t. j. bez investitury
ustanovení samostatní správci duchovní, nechtě zavou se lokální kaplaní, vikáři
neb jakkoliv, jakož při ustanovení kooperatorů, koadjutorů a kaplanů, vůbec
veškerých duchovních funkcionářů, kteří co kněží výpovědně beneficium přikazují
se na dobu neurčitou — má míti místa ustanovení odst. 5. (třináásobné ho-
dnoty roční). Neméně jisto jest, že při přikázání kooperatorů, kaplanů a pod.
na místa systemisovaná, když zřejmě zní na dobu určitou, na př. na 2 neb 3 leta,
sluší naložiti dle odst. 1. po případě dle odst. 2., ač nemá li místa poplatek
stály (§ 37.).

Základem pro vyměření poplatku při beneficích doživotně propůjčených
bude desetinásobné čistého výnosu, jež zemským úřadem politickým dle doby,
kdy obsazení se dělo, byl adjustován, k čemuž sluší připočítati vyšetřenou hodnotu
nájemného z bytu naturálního (residence) buďsi na základě tase činovní, buďsi na
základě dohodnutí. — Za příčinou vyměření poplatku nemá míti místa další
zkoumání čistého výnosu zemským úřadem politickým vyšetřeného. — Zvláště
při všech samostatných místech duchovních, které požívají dovršení kongruy z ma-
tice náboženské, neb z pokladny státní (v Dalm. řecko-orientální církvi) buďtež
za základ vzaty povždy pouze zabezpečené minimální příjmy (kongrua), nyní dle
zák. ze dne 19. dubna 1885 (č. z. č. 47) a dle mín. nař. ze dne 29. ledna 1890
(č. z. č. 7) výslovené, ku kterým připočítána býti má hodnota bytu naturálního.

Při místech, za jejichž udělení má býti placeno dle trojnásobného ročních
příjmů buďž jednáno analogně, je-li s místem takým spojen příjem zvlášť udaný
a nejnižším základem má však býti zákonem stanovena kongrua, byt by dotyčné
příjmy plynuly zcela z nadučního jmění farářova.

§ 22.

Hodnota konání se opětuje při smlouvách dodávacích.

Konání se opětuje tvoří často též obsah smluv dodávacích. Smlouvami těmito má býti co do poplatku naloženo jak se smlouvami trhovými.¹⁾ Jest-li udána toliko největší nebo jenom nejmenší míra dodávky, a zůstaveno-li si právo, obmeziti neb zvětšiti dodávání, má se vyměřiti v prvním případě dle nejvyšší a v druhém dle nejmenší míry dodavací. Je-li uzavřena smlouva na dobu neurčitou, je-li při tom ale určena

(Co zvlášť týče se ustanovení farních administrátorů, provisorů, substitutů, osobních kaplanů a vůbec takových duchovních funkcionářů, jež bývají povoláni pouze mimořádem na kratší dobu, na př. až do obsazení místa uprázdněného aneb až do uzdravení furáče onemocnělého, budíž v takých případech rozeznáváno, zda-li tím povoláním bylo též uděleno místo nebo ne. Za udělení místa nebylo by lze míti, když osoba na takové místo povoláná své dřívější místo dále podrží. Zde by mohlo býti řeči o poplatku pouze tehdy, když by tím byly zvýšeny příjmy toho, jehož se dotýče; na př. při „ex-currendo“ zastávání úřadu, s kterými na základě § 5. zák. ze dne 19. dubna 1885 (ř. z. č. 47) spojen jest nárok na remuneraci.

Jde-li ale o přenesení místa služebního, budíž dále rozeznáváno, zda-li již v ustanovovací listině zřejmé jest uvedeno, aneb zda-li jinakými cestami lze dokázati, že ustanovení stalo se na dobu kratší jednoho roku. Zde nelze míti obstarávání záležitosti za trvalé (§ 36. odst. 4.) a byla-li vůbec jaká sdělena o tom listině, jest dán předmět popl. dle zák. II. (§ 53.) a dle skutečné odplaty. Bylo-li místo služební přeneseno na dobu neurčitou aneb jak lze předvídati — na dobu delší jednoho roku, má míti platnost ustanovení odst. 3. (trojnásobně roční hodnoty) ač nemá-li místu poplatek státi 50 kr. (§ 53.)

Základem pro vyměření poplatku dle skály II. jest zákonem stanovená částka, jakou ustanovený po dobu konání služby skutečně obdržel. Příjmy tříleté administrací mají býti vůbec maximálním základem pro vyměření poplatku. Pro pravidelnou neznámost těchto základů již z předu má se díti vyměření poplatku dodatečně. Lhostejno jest při tom, zda-li odměna byla dána na penězích z matice náboženské neb na penězích a naturalích z příjmů obrocí.

V přicíně doplnků dolace na základě zák. ze dne 19. dubna 1885 (ř. z. č. 47) bylo vysloveno, že ovšem jsou částkami, ku kterým sluší přihlížeti při vyšetřování hodnoty poplatné. (Rozh. min. sn. ze dne 8. března 1889 č. 22.769. — Prfl. p. Štyr. č. 6, str. 19; p. Čechy č. 33, str. 22; p. Prfm. č. 8, str. 57; p. Dalm. č. 12, str. 41; dto ze dne 23. června 1891 č. 45.278 ex 1890. Prfl. p. Prfm. č. 18, str. 173 ex 1892; p. Hor. Rak. č. 5, str. 19 ex 1892; p. Korut. č. 6, str. 31 ex 1892; p. Mor. č. 8, str. 33; p. Hal. č. 14, str. 92 ex 1893).

¹⁾ Pol. saz. ¹⁰⁰/₁₀₀.

suma, již pro určitou dobu do datí jest potřebi, budiž se zachováno co do času, ku kterému se má hleděti při vyměřování poplatku dle ustanovení v předcházejícím odstavci 5. naznačených.²⁾ — Na základě tohoto ustanovení a na základě zásady, že při smlouvách trhových má býti základem poplatku trhově cena t. j. umluvená hotovost s veškerým kouáním vedlejším nelze při smlouvách dodavacích jednati dle zásad v předcházejících odst. 2--4. právě uvedených a za základ pro vyměření poplatku budiž zde vzata hodnota kouání vysvětlená za celou dobu trvání smlouvy.³⁾

Výjimku od zásad těchto tvoří reversy sustentační, které předkládají kandidáti pro službu státní a které na základě nejvyšš. rozh. ze dne 9. srpna 1853 mají býti předmetem pouhého poplatku stálého (50 kr. z archu⁴⁾), a za další výjimku od uvedených zásad sluší míti ustanovení v příčině vyšetření základu pro vyměření poplatku při společnostech pro napomáhání živnosti a hospodářství, při záložnách atd. (§ 34.).

§ 23.

Určování hodnoty úvěrních papírů, mincí zlatých a pol.

I. Při určování hodnoty úvěrních papírů zdejších i cizozemských budiž k tomu přilíceno, zda-li uvádějí se ve Vídeňském listu bursovním nebo ne. V případě prvém budiž hodnota věci těch vyceněna dle kursu, jak v bursovním listu tomto udán jest toho dne, pro který se hodnota vyhledává, nebo nebyl-li toho dne žádný kurs znamená či notován, dle nejbližšího, avšak ne přes 3 měsíce nazpět předcházejícího bursovního dne, kterého kurs byl znamená.¹⁾

²⁾ Pozn. k pól. $\frac{1}{100}$ pop. zák.

³⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 4. listopadu 1879 č. 2131; ze dne 16. března 1880 č. 504 a ze dne 14. června 1881 č. 1049. Budw. III. 605, IV. 729, a V. 1123.

⁴⁾ Nář. m. f. ze dne 16. září 1853. f. z. č. 182.

⁵⁾ Výjimku tuto jest nutno obmeziti na případy, pro které výslovně byla vyslovena a nebude lze dovolávati se výhod s ní spojených pro sustentační reversy za jinými účely vydané.

⁶⁾ Při tak zvaných „kumulativních kusech“ budiž přilíceno k veškerým jednotlivým cenným papírům ve zmíněných kumulativních kusech obsaženým.

Papíry, které se nalézají sice ve Vídeňském listu bursovním, pro které ale nebylo nalezeno řečeného zaznamenání, pak soukromé úpisy dlužní, akcie a jiné papíry, které jsou sice předmětem obchodu, nenalezají se ale ve Vídeňském listu kursovním, buďtež vzaty v hodnotě nominální. Poplatník i z práva finanční může však v případech posléze uvedených žádati, by určena byla hodnota odhadem právním.²⁾

Zaznamenání kursů úředního listu Vídeňské bursy má býti pojímáno do úředních novin zemí korunních úplně a zvlášť pro sebe z ranního a večerního listu novin Vídeňských. pročť bylo vysloveno, že při určování hodnoty opírající se o zaznamenání bursovní rozhodovali má zaznamenání obsažené v ranním listu novin Vídeňských. Po případě, že by toho dne, pro který se hodnota vyhledává, nebylo žádného zaznamenání v ranním listu, neb že by se jednalo o papíry, pro které není zaznamenání v listu ranním, ale předce v listu večerním, může sloužiti za základ hodnoty zaznamenání obsažené ve večerním listu toho dne, pro který se hodnota vyhledává — učiní-li poplatník proti tomu námitek.

Činí-li takových, buďž hodnota vyšetřena způsobem za pravidlo uvedeným.

Při rozlišených částkách v bursovním listu pro jednu a tutěž věc uvedených, buďž povždy přihlíženo pouze k částce nižší, která se za tu kterou věc skutečně platí (peníze) a nikoliv k částce vyšší, která se požaduje (zboží).³⁾

2. Při určování hodnoty cizozemských neb zdejších mincí zlatých, cizozemských mincí stříbrných neb cizozemských peněz papírových buďž rozeznáváno :

a) zda-li věci tyto jsou předmětem pozůstalosti neb darování neb byly-li umluveny za úplaty při právním jednání, jenžto jest podrobeno poplatku procentovému, aneb

(Rozh. mín. lln. ze dne 20. února 1893 č. 4101; Příl. pro Dol. Rak. č. 4, str. 7; pro Hor. Rak. č. 3, str. 15; pro Štyr. č. 2, str. 7; pro Kor. č. 3, str. 15; pro Kraj. č. 3, str. 12; pro Přím. č. 5, str. 25; pro Tyr. č. 2, str. 20; pro Čechy č. 16, str. 14; pro Mor. č. 8, str. 32; pro Slez. č. 2, str. 6; pro Hal. č. 14, str. 98; pro Buk. č. 2, str. 9; pro Dalm. č. 4, str. 11.)

²⁾ Popl. zák. § 51.

³⁾ Nař. mín. lln. ze dne 29. ledna 1854 č. 48.857. — (Věst. mín. fin. č. 10, str. 75). — Srv. též rozh. mín. lln. ze dne 7. dubna 1856 č. 10.746. (Příl. pro Štyr. č. 16, str. 59).

b) zda-li jde o poplatek škálový.

V případech ad a) budiž kráceno cestou pro úvěrní papíry (sub 1) naznačenou, kdežto v případech ad b) má býti základem pro vyměření poplatku hodnota nominální.^{4) 5)}

§ 24.

Určování hodnoty jiných věcí movitých.

Hodnotu jiných věcí movitých má poplatník svědomitě udati dle uvedených zásad hlavních, pokud se snad bez toho nepředsevzeme odhad právní.⁴⁾

Jedná-li se o hodnotu určitou jako na př. při smlouvách dodavacích dle roční potřeby, může poplatník shodnouti se s erárem, by pro vyměření poplatku byla prozatímne za základ vzata hodnota pravděpodobná, a by po splněním konání, na př. po vykonané dodávce prozatímne vyměřený poplatek

⁴⁾ Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 8. (ř. z. č. 89). — Serv. tčz. rozl. min. fin. ze dne 28. října 1868 č. 33.215. (Přil. pro Kraj. č. 3, str. 13 ex 1869; pro Slez. č. 15, str. 39.) Zák. ze dne 28. března 1880, § 5. (ř. z. č. 192). Zák. ze dne 18. září 1892 § 2 (ř. z. č. 171). Serv. tčz.: Nál. spr. s. ze dne 6. března 1888 č. 746. (Budw. XII. 3970).

⁵⁾ Ve smyslu tohoto ustanovení a ve smyslu zákona ze dne 20. června 1868 § 1. (ř. z. č. 66) budiž při poplatku škálovém čítán 200frank za 8 zl. a 100frank za 4 zl. a 50frank za 2 zl. rak. měny, jeden frank tedy po 40 kr., 1 libra šter. za 10 zl., dollar za 2 zl. a rubl za 1 zl. 50 kr. rak. měny. Nařízení min. fin. ze dne 25. listopadu 1870 č. 3449. (Věst. min. fin. č. 43, str. 212) a ze dne 12. června 1873 č. 3295. (Věst. min. fin. č. 26, str. 174) stanoví ovšem hodnotu 200franku s 8 zl. 10 kr., 100franku s 4 zl. 5 kr. a 50franku s 2 zl. 2½ kr. r. m., avšak ustanovení toto vztahuje se výhradně k hodnotě kasovní, která při vyšetřování hodnoty pro vyměření poplatku nerozhoduje. (Serv. rozl. m. fin. ze dne 27. ledna 1888 č. 43.176. — Přil. pro Čechy č. 12, str. 56; pro Kraj. č. 14, str. 67; pro Kor. č. 14, str. 67; pro Hor. Rak. č. 2, str. 5 ex 1889)

V době nejnovější měly zlaté mince přepočítávaný býti na Rakouskou měnu na základu poměru hodnotního 1:15½, tak že měla býti čítána libra šterlinků za 10 zl. 21 kr., frank za 40½ kr., dollar za 2 zl. 10 kr. a rubl za 1 zl. 62½ kr., ku všeobecné žádosti poškozeného tím obchodnictva však bylo se vráceno od 20. ledna 1892 opět ku praxi dřívější.

Nařízení min. fin. ze dne 24. července 1893 č. 4942. F. M. (Věst. min. fin. č. 37, str. 346; přil. pro Kraj. č. 16, str. 81; pro Čechy, č. 52, str. 50), kterým byla pro sovereign stanovena kasovní hodnota 12 zl. r. m., nealteruje nijak ustanovení zásadou vyslovené.

¹⁾ Popl. zák. § 52.

poopraven byl tak, aby to, oč bylo přeměřeno, bylo straně nahrazeno aneb oč bylo méně vyměřeno, stranou bylo doplněno.²⁾

Pro vyšetření hodnoty kukusů neb kusů či podílů na jmění těžířském mají platnosti pravidla všeobecná, při čemž nemá býti vyloučena možnost, k vůli zjištění hodnoty jednoho kukusu zjistiti po případě hodnotu celého jmění těžířského a počet veškerých kukusů, čímž pak jest sebou dána hodnota kukusu jednoho.³⁾

Při utvoření se akciových společností neb komanditních společností na akcie budiž za hodnotu vzata nominální cena akcii a pouze, když by, jak se mnohdy děje, při dalších vydáních akcii musela býti placena vyšší, nominální sumu převyšující cena emisní, musela by tato býti vzata za základ pro vyměření poplatku, nikoliv však, když by bez prohlášení práva k odebirání akcii tylo na burse dle denních kursů nad nominální cenu byly prodávány.⁴⁾

Jde-li o pozůstalostní movité věci předlužené budiž za hodnotu věcí těch vzata summa passiv ku zapravení převzatých.⁵⁾

Co do předlužených pozůstalostí vůbec v. § 71. odst. 10.

§ 25.

Určování hodnoty věci nemovitých.

Při určování hodnoty věci nemovitých budiž činěn rozdíl mezi prodejem a mezi jinými způsoby nabývání.

Z. Při prodejkách pokládá se za hodnotu věci pravidelně umluvená cena kupní s hodnotou umluveného konání vedlejšího.

Za hodnotu věci považuje se tedy peněz tržový t. j. to, co se za věc dle úmluvy v hotovosti má zapraviti krom vybývání

²⁾ Rozh. mín. říj. ze dne 24. srpna 1850 č. 22.471. (Felsenbrunn I. č. 50. Ges. v. 9. Feb. 1850. Úř. vyd. z r. 1886, str. 43).

³⁾ Roz. mín. říj. ze dne 27. prosince 1851 č. 24.371 lit c (Felsenbrunn I. č. 253).

⁴⁾ Rozh. mín. říj. ze dne 16. listopadu 1874 č. 30.502. (Jur. Bl. IV. roku 1875 č. 1, str. 6).

⁵⁾ Srv. rozl. mín. říj. ze dne 24. dubna 1858 č. 6165. (Pril. pro Štyr. č. 14, str. 56).

vedlejšího; váznou-li tedy na věci dluhy, také dluhy tyto, které kupující krom sumy na hotovosti dané na sebe vezme.¹⁾

Převzal-li kdo nemovitost pouze za závazek, že ze svého zapraví dluhy na převzaté nemovitosti váznoucí, budiž pokládána suma dluhů převzatých za hodnotu věci samé.^{2) 3)}

Za řečené konání vedlejší nelze považovati dávky, které vyžaduje stát za totéž jednání právní. Poplatkový zákon nebéře žádného ohledu na soukromé úmluvy, kdo zapraviti má poplatek z jednání právního, nýbrž ukládá oběma stranám solidární povinnost ku placení poplatku a vyslovuje věčný závazek věci za poplatek bez ohledu na to, zda-li soukromá úmluva stran s tím souhlasí nebo ne.⁴⁾

Pohledávky, které současně pojištěny jsou neb pojištěny býti mohou na dvou neb více nemovitostech a které při prodeji jedné z těchto realit kupující mlčky převezme, buďtež děleny dle poměru hodnot veškerých realit, na kterých pohledávky ty jsou neb mohou býti pojištěny a poměrná částka, která vychází na realitu koupenou čili na hodnotu její, budiž považována za hodnotu zvláštního konání a budiž pro vyměření poplatku přirážena ke kupní ceně zřejmě umluvené.⁵⁾

Pojem „vybývání vedlejšího“ dlužno vzíti zde ve smyslu nejširším, pročez bude nutno přihlížeti k takovým nejenom se stránky pozitivní, nýbrž po různu i se strany negativní. Tak bude museli býti přihlíženo na př. jak k umluvenému dávání ročního výměnku, tak i k vyhrazenému dočasnému užívání věci převedené. Hodnotu podobného vybývání sluší zjistiti dle předcházejících zásad v §§ 20., 21. uvedených.⁶⁾

¹⁾ Popl. zák. § 50 al. 1. — Pozn. 1. ku změn. pol. saz. ^{05/05} z r. 1862.

²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 14. října 1850 č. 30.689. (Felsenbrunn I. č. 65).

³⁾ Co při této zásadě v jednotlivých případech bude musiti býti čtáno za passivum vůbec a za pohledávku či dluh zvlášť budiž posuzováno dle všeob. zák. obé.; jmenovitě bude potřebí, přihlížeti zde k ustanovením §§ 447—471 v. z. o. (Srv. nář. spr. soudu ze dne 4. května 1886 č. 1279 Budw. X 3039).

⁴⁾ Rozh. min. fin. ze dne 1. února 1853 č. 3193. (Felsenbrunn II. č. 371).

⁵⁾ Rozh. min. fin. ze dne 16. května 1854 č. 19.863. (Felsenbrunn II. č. 528).

⁶⁾ Prodávajícím převzatá povinnost, postarati se o výmaz jednotlivých pohledávek v knihách veřejných nelze míti za vybývání

Nezaplacený a kupcem ku zapravení převzatý až do dne uzavření smlouvy kupní vycházející, tedy již prošly úrok z passiv na srážku kupní ceny převzatých budíž řaděn mezi vybívání vedlejší, kdežto umluvené přejmutí placení úroků běžících z pohledávek na odprodané nemovitosti pojištěných nemá býti považováno za vedlejší konání poplatku podrobené.⁷⁾

Jak uvedeno, má při prodejkách pravidelně pokládána býti za hodnotu věci cena trhov^á i s hodnotou konání vedlejšího. Nieméně jest ponecháno poplatníkovi na vůli, o odhadem právním zjistiti hodnotu, jenžto by tvořiti měla měřítko pro poplatek. Na základě odhadu právního — byla-li ním vyšetřena hodnota nižší, než-li umluvená cena kupní — může však poplatek vyměřen býti dle výsledku odhadu pouze tenkrát a potud, když a pokud tímž odhadem právním nade vši pochybnost bylo zjištěno, že v umluvené ceně kupní zřejmě obsažena jest cena zvláštní obliby (pretium affectionis.⁸⁾ ⁹⁾

Při exekučních prodejkách nemovitostí má býti základem pro vyměření poplatku pravidelně cena kupní, byť by i nedosáhla cenu odhadní, pokud převyšuje aneb aspoň rovná se zákonem stanovenému multiplum daní přímých. (§ 26)¹⁰⁾

Že sluší přihlížeti k ceně kupní, byť by i tato nižší byla, než-li cena odhadní, má míti platnosti též při exek. prodejkách budov, domovní daní třídní podrobených; pouze když by vyměřovací úřad mínil míti platné důvody pro to, že

vedlejší, ku kterému by mělo býti přihlíženo při vyšetřování hodnoty nemovitosti převedené, poněvadž se konání toto nejvíce býti konáním kupcovým.

⁷⁾ Rozh. min. fin. ze dne 1. května 1850 č. 11.420. (Felsenbrunn, I. č. 15).

⁸⁾ Cís. nař. ze dne 19. března 1853 § 6. al. 1. (r. z. č. 53).

⁹⁾ § 305 v. z. o. praví: „Cení-li se věc podle užítku, jež dle času a místa obyčejně a vůbec vydává, jest tu cena řádná a obecná; hledí-li se však k případnostem zvláštním a zvláštnímu zalíbení, na náhodných vlastnostech věci se zakládajícím, kteréž v ni má ten, jemuž cena se má nahraditi, vzejde cena mimořádná.“

Dle tohoto pojmu zákonem stanoveného nemůže o ceně zvláštní obliby býti řeči, nachází-li se na straně kupujícího příčina toho, proč nepřiměřená cena za tu kterou věc byla placena, pročť budíž v podobných případech pro vyměření poplatku za základ vzata umluvená cena kupní, byť by i vůbec sebe nepřiměřenější byla. Srv. též násl. spr. s. ze dne 11. ledna 1881 č. 48. (Budw. V. 984).

¹⁰⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 29. února 1856 č. 824. Příl. p. Štyr. č. 10, str. 42).

pravé hodnotě věci odpovídá více cena odhadní, než-li cena kupní, pokusí se tento úřad uváděje důvody své o dohodnutí se se stranou o vyměření dle ceny odhadní a když by dohodnutí nebylo docíleno a když by strana nebyla s to, vyvrátili podstatu důvodů úřadem pro vyšší hodnotu uvedených, buďž předepsáno dle ceny odhadní a buďž přenecháno straně, žádali za soudní odhad.¹¹⁾

2. Při jiných způsobech nabývání (darování, smlouvy o děchod doživotní, svatební smlouvy a pod.) pak při pozůstalostech buďž vzata za základ:

a) hodnota, posledním právním odhadem zjištěná, pokud vzhledem na čas, kdy byl předsevzat, nebo z jiných okolností nevyskytují se podstatné pochybnosti o přiměřenosti hodnoty té, a

b) není-li takového odhadu, buďž pokládána za hodnotu cena kupní, za kterou byla věc na posled koupěna, i s vedlejšími koupením, pokud od koupě neprošlo více než-li šest let.¹²⁾

Odehytku od těchto zásad, lze zmírnění hodnoty předcházejícím soudním odhadem na jisto postavené neb koupí docílené připustiti tenkrát, když nade všechnu pochybnost se prokáže, že od doby, kdy před se byl vzat právní odhad neb koupě se stala, značně změnily se poměry mající vliv na hodnotu věci, již se dotýče.¹³⁾

¹¹⁾ Rozh. mín. fn. ze dne 10. ledna 1858 č. 43948. (Přil. pro Štýrsko č. 16, str. 63).

¹²⁾ Odstavec lit. b) může dle znění jeho přijíti na řadu teprv, když není po ruce právního či soudního odhadu.

Proto pro vyměření poplatku při převodech věcí nabytých ve veřejné dražbě pod cenou odhadní nelze vzíti za základ tuto dražební cenu kupní, nýbrž vyšší cenu odhadní, leda že by převody ty jevily se samy býti prodejem a koupí, kde by pak rozhodoval odstavec a).

Jde-li na př. o vyměření poplatku ze společenské smlouvy, dle které se převádí jednotlivé věci s jednotlivých společníků na společnost, věci které těmž společně krátce před tím byly cestou veřejné dražby vydraženy pod cenou odhadní, nelze při vyšetřování základů pro vyměření poplatku ze smlouvy společenské přilhlžeti k cenám dražebním, nýbrž k cenám, jaké soudním odhadem na jisto byly postaveny, totiž k vyšším cenám odhadním. (Serv. nář. spr. s. ze dne 5. prosince 1885 č. 3183. — Budw. IX. 2810).

¹³⁾ Kdyby na př. dům co zájezdní hostince užívany po posledním soudním odhadu neb po poslední koupí, ku které dle zákona v přímě hodnoty věci

§ 26.

Pokud jde o věc nemovitou, která jest podrobena dani gruntovní a domovní dani činžovní, nebo jedné z těchto daní, nesmí v žádném z případů sub 1. a 2. předcházejícího § 25. uvedených za základ pro vyměření poplatku vzata býti hodnota menší, než-li určité násobné daní těchto, a sice šedesátinásobné daně z nájmu domovního, či daně činžovní a sedmdesátinásobné daně gruntovní¹⁾ neprokáže-li se, že nahodilými událostmi věc se zhoršila neb změnila u porovnání se stavem jejím, ježto byl položen za základ při vyměření daně a nevykáže-li tím nade všechnu pochybnost hodnota menší.^{2) 3) 4)}

Vyjma tyto případy nelze pod uvedené minimum hodnoty (určité multiplum daně gruntovní neb činžovní) jíti, byť by

sluší přihlížeti, vystavením železnice na ceně značně byl ztratil proto, že návštěva jeho na minimum klesla, aneb že proto vůbec ustalo se v domě tom s provozáním živnosti a pod.

¹⁾ Zákon ze dne 9. února 1882 § 13. (č. z. č. 17). — Nař. min. fin. ze dne 25. ledna 1884. (č. z. č. 18).

²⁾ Popl. zák. § 50. — Srv. též: nář. spr. s. ze dne 16. března 1877 č. 345, ze dne 20. dubna 1877 č. 492 ze dne 2. srpna 1877 č. 887; ze dne 11. července 1885 č. 1866, ze dne 28. srpna 1886 č. 2478 (Budw. I. 56, 67 a 113; IX. 2663, X. 3180).

³⁾ Domovní daň lidní nemůže býti vzata za základ pro zjišťování hodnoty věci nemovité, protože v případech, kde chybí základ hodnoty daný daní gruntovní neb činžovní budiž užito způsobu určování hodnoty, jaké zákon mimo to připouští. (Roz. min. fin. ze dne 7. července 1852 č. 17,569. — Sb. norm. p. Čechy II. č. 387, str. 760. Felsenbrunn II. č. 324). — Odchytky od této zásady, s kterou setkáváme se při vyšetřování hodnot jmenit ekvivalentu poplatkovému podrobeného v § 88.

⁴⁾ Tak bylo na př. zřejmě vysloveno, že nelze míti naznačené multiplum daně za hodnotu minimální při stanovení hodnoty vinic mšicí révovou postížených, kde sluší přihlížeti k tomuto momentu nehody, kterou patrně zmenšuje se hodnota pozemku, čehož míru lze nalézti v odepisu daně za louž přičinou povoleném. (Rozh. min. fin. ze dne 6. dubna a 8. května 1891 č. 43,515 ex 1890 a 14,891, pak ze dne 9. září a 23. října 1891 č. 32,279 a 35,150. — Příl. pro Příh. č. 8, str. 73 a č. 17, str. 168; pro Mor. č. 11, str. 48 ex 1891 a č. 13, str. 49 ex 1892; pro Halič č. 19, str. 83; pro Tyroly č. 1, str. 7 ex 1893).

i soudním odhadem byla dána hodnota nižší minimu reálného. ⁵⁾

Z pravidla bude na nabyvateli věci, by správně a spravedlivě její udal hodnotu a když splněny jsou podmínky v § 25. odst. a) a b) naznačené, když totiž není po ruce ani cena právního odhadu ani cena kupní z posledních šesti let a když hodnota poplatníkem udaná převyšuje, aneb aspoň dosahuje minimální hodnotu určitým multiplum daní danou, bude na úřadě vyměřovacím, vzíti hodnotu udanou za základ pro vyměření poplatku, leda že by vyskytly se co do přiměřenosti tohoto udání pochybnosti podstatné.

Při stanovení hodnoty dle násobného daně z nájmu domovního nelze nikdy přihlížeti k tomu, že částečně odepsána snad byla daň z nájmu domovního proto, že po nějakou dobu části domu nejsouce pronajmuty nevydávaly užítka. ⁶⁾

Co zvlášť se týče smluv, kterými převádějí či postupují rodiče dětem nemovitosti, nelze z pravidla míti takové za smlouvy kupní a proto nebývá také hodnota převedených věcí dána uvedenou ve smlouvě cenou odevzdací a vyšší hodnotou konání vedlejšího, ponevadž poborné smlouvy neudávají z pravidla úplnou hodnotu, nýbrž pouze tolik, kolik obnáší úplata a ponevadž dle zásad poplatkového zákona vyhrazení požitku věci zcela neb částečně darované nemá povahu úplaty. Hodnota věcí převedených buď v takových případech jinými cestami zjištěna a především buď přiblíženo k tomu, by hodnota na jisto byla postavena shodnutím se úřadu vyměřovacího se stranou, již se dotýče. ^{7) 8)}

⁵⁾ Čis. nař. ze dne 19. března 1853 § 6. al. 2. (č. z. č. 53). — Srv. 162: Nař. m. spr. ze dne 8. června 1890 a ze dne 30. dubna 1894 č. 7842. (Věst. m. spr. č. 27 ex 1890 a č. 17 ex 1894).

⁶⁾ Srv. Jur. Bl. 1890 (XIX.) No. 52, str. 621. — Srv. 162 nář. spr. s. ze dne 8. března 1879 č. 422. (Budv. III. 441).

⁷⁾ Srv. rozhl. mín. fin. ze dne 18. listopadu 1879 č. 25.343. (Přid. pro Slezsko č. 5, str. 9; pro Kor. č. 20, str. 136 ex 1879, p. kraj. č. 1, str. 2 ex 1880; pro Buk. č. 9, str. 45).

⁸⁾ By při převodech mezi rodiči a dětmi byla již ve smlouvě udána hodnota přiměřená, vyzaduje často i zájem poplatníctva samého. — Dle ustanovení poplatkového zákona sluší totiž rozeznávání mezi převody nemovitosti za úplatek a zcela neb částečně bez úplatku. Zezda neb částečně bezúplatným převodem mezi rodiči a dětmi poskytují zákon značných výhod, což by měl

Avšak jak poplatník, tak i zpráva berničná mají na vůli — byt by i uvedené prostředky pro stanovení hodnoty a pro vyměření poplatku byly po ruce —, smluviti se dobrovolně o jiné měřítko aneb žádati za zvláštní právní odhad v příčině vyměření poplatku.⁹⁾

Hodnota má se ustanoviti vždy zvláštním odhadem soudním, když a pokud se správa finanční nedohodla s poplatníkem na jiném měřítku pro zjištění hodnoty a vyměření poplatku.¹⁰⁾

Úřední jednání v příčině zjištění hodnoty má býti předsevzato s poplatníkem samým neb jeho zástupcem, jenž co takový plnou mocí se byl prokázal a účel jednání má tomuto zřejmě býti sdělen a že tak se stalo, hudiž vyznačeno v úředním protokole, o témž jednání sepsaném.

Co jmenovitě týká se určování hodnoty pomocí daně gruntovní a činžovní, sluší míti povždy na zřeteli, zda-li jde pouze a výhradně o věci, které těmto daním v plné míře a v celém objemu jsou podrobeny aneb nejde-li snad sebou o věci, které s nemovitostmi daní gruntovní neb činžovní podrobenými jsou sice spojeny, které však daní té nepodléhají, zda-li totiž nemovitosti, o něž jde, poskytují pouze výnos daní gruntovní neb činžovní podrobený; aneb zda-li neposkytují snad výnosy jiných druhů, kterých se uvedené daně netknou, na př. výnosy továren, mlýnů, rozličných práv jako práva propinačního, dědičného práva na poštu a pod.

míti poplatník povždy na zřeteli, jmenovitě tenkráte, když jde o usedlosti hodnoty 8.000 zl. převyšující (v. §§ 69, a 74.).

⁹⁾ Obapolně dohodnutí se o hodnotě co základu pro vyměření poplatku jest záležitostí úřadu vyměřovacího a strany poplatné. Pak-li by ale šlo o dohodnutí a rozdíl mezi hodnotou poplatníkem nabízenou a hodnotou úřadně na jisto postavenou obnášel by osmina ($12\frac{1}{2}\%$) hodnoty převější, vyžaduje platnost takového dohodnutí svolení zemského úřadu finančního. (Nauč. o form. jed. ze dne 17. ledna 1885 č. 1728 § 21. c).

¹⁰⁾ Soudní odhady nemovitostí k tomu konci, by za příčinou vyměření poplatku zjištěna byla hodnota, nemají oproti úřadům finančním žádného právního účinku, nebyl-li dotčený úřad finanční o tom dříve sebou vrozuměn. Pročež bylo nařizováno, že v případech, kde ponecháno jest straně na vůli, by vymohla sobě soudní odhad k vůli vyměření poplatku, má tato býti upozorněna na to, že k výkonu tohoto soudního odhadu příbrán býti má též úředník finanční. (Rozh. min. fin. ze dne 6. listopadu 1854 č. 47.025. — Příl. p. Čechy č. 50, str. 250).

Hodnota příslušenství při rádném hospodářství, tak zvaný fundus instructus, jest již obsažena v hodnotě dle násobku daně vyšetřené, nikoli však věci nejsoucí v souvisu s výnosem pozemku co předmětu daně gruntovní neb s výnosem stavení co předmětu daně činžovní, byť by i snad ve skutečnosti příslušenstvím byly nazývány.¹¹⁾

Za podobné příslušenství při hospodářství polním, jehož hodnota zvlášť má býti vyšetřena, sluší považovati budovy domovní dani třídní podrobené, poněvadž se k nim při vyměřování daně gruntovní nepřihlíželo; proto má povždy, když vyměření poplatku má býti předsevzato dle násobku daně gruntovní neb činžovní ve vyměřovacích spisech zvlášť býti vyznačena a k řečenému násobku připočítána vyšetřená či udaná hodnota budov domovní dani třídní podrobených.

Továrny, mlýny a pod. nemohou tedy býti považovány za příslušenství hospodářství, které by se svou hodnotou mělo býti sebou representováno řečeným multiplern daně gruntovní neb domovní daně činžovní. Při zvláštním vyšetřování hodnoty podobných předmětů (továren, mlýnů a pod.) setkáváme se opět s věcmi, které sluší míti ve smyslu §§ 296. a násl. v. z. o. za příslušenství předmětů těchto, jako stroje, nářadí a náčiní, když majitelu ustanoveny byly k trvalému užívání s věcí hlavní a které věci pak sluší míti sebou za věci nemovité při převodech podrobené poplatku procentovému. Zásoby suroviny ku spracování určené nelze ve smyslu v. z. o. míti za příslušenství nemovitosti podobných,

¹¹⁾ Nař. min. řn. ze dne 25. února 1861 č. 44.385. (Věst. min. řn. č. 10, str. 60). Srv. též: rozh. min. řn. ze dne 7. července 1862 č. 17.569. (Sb. norm. p. Čechy II. č. 387, str. 760. — Felsenbrunn I. č. 324); a rozh. min. řn. ze dne 12. dubna 1867 č. 13.381. (Pril. p. Korut. č. 13, str. 43; p. Kraj. č. 6, str. 22 ex 1868). Srv. též velmi jasné poučení ve směru tom, jaké dalo řn. řed. p. Korut. úřadům podřízeným dne 18. února 1866 č. 1287. (Pril. p. Kor. č. 3, str. 8).

V praxi nebude po různu tak snadno vysloviti, což vše za příslušenství považováno býti má, či nemá, jmenovitě v případech, kde povaha věcí co příslušenství visí na vůli majitelově, když vůli tuto na př. mnohdy při pozůstalostech nelze zjistiti aneb když vůle ta byla sice vyslovena, avšak způsobem pochybností připouštějícím. Srv. v tomto ohledu dosti zajímavé nálezy správního soudu ze dne 20. ledna 1880 č. 133 a ze dne 30. října 1888 č. 3358 (Budw. IV. 675 XII. 4314), týkající se příslušenství lázní; nál. ze dne 1. prosince 1880 č. 3150 (Budw. IX. 2797) týkající se příslušenství divadla; nál. ze dne 30. června 1886 č. 1835 (Budw. X. 3132) týkající se příslušenství při nemovitostech náležejících společnostem atd.

jako obilí ve mlýnech, bavlna v prádelnách, příze v tkalcovnách atd. atd.¹²⁾

Zvláštní poměry hospodářské v jižním Tyrolsku byly příčinou, že pro kraj Tridentský byla vyslovena zásada, že při každé pozůstalosti buďsi při sepsání inventury, buďsi — když přihlášení se k dědictví jest bezvýmínečné — při uznání jmění na místě přísahy, povždy má býti sebou zjištěno, zdali a které předměty náleží k nemovitostem eo fundus instruktus.¹³⁾

Zvláštní ustanovení pro vyšetření hodnoty při pozůstalostech, pak za příčinou předepsání ekvivalentu poplatkového v. §§ 71., 74.—76., 88.

Poplatek škálový.

Předmět poplatku škálového.

§ 27.

V ů b e c.

Předmětem poplatku škálového jsou listiny sepsané o *úplatných* právních jednáních týkajících se *cenitelných* věci *movitých*, mají-li taková právní jednání za účel

¹²⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 9. ledna a 6. září 1877 č. 6 a 1155; ze dne 22. června 1880 č. 1236; ze dne 4. dubna 1882 č. 709; ze dne 3. ledna 1883 č. 2583; ze dne 16. září a 10. prosince 1884 č. 2036 a 2711 (Budv. I. 19, 118, IV. 810, VI. 1360, VII. 1617, VIII. 2212, 2320) a j.

¹³⁾ Zásady pro vyšetření daně z nájmu domovního a pro vyměření poplatků procentových za převody věci dani činžovní podrobených rozcházejí se znučeně; kdežto totiž pro vyměření zmíněné daně domovní jest základem čistý výnos stavení eo takového, tedy bez veškerého ohledu na věci se stavením spojené, na př. na stroje ve mlýnech, v továrnách a pod. na vodní sílu a různá práva s držením budovy spojená, přihlíží se při vyměřování poplatku procentového k hodnotě věci nemovité eo takové i se vším, což sluší míti za příslušenství nemovitosti, již se dotýče. Pročež sluší v těchto případech pro vyměření poplatku za základ vzítí hodnotu budovy (třeba zmíněné multiplum daně činžovní eo hodnota minimální), ku které však dlužno připočísti na jisto postavenou hodnotu dalšího příslušenství takové budovy, které není dani činžovní podrobena.

¹⁴⁾ V ý n. min. spr. ze dne 25. března 1859 č. 4191 a v ý n. min. fin. ze dne 15. dubna 1859 č. 16.156. (Přil. p. Tyr. 11, str. 19).